

Aprob.
p. Avocatul Poporului,
Victor Ciorbea

RAPORT

privind vizita desfășurată la Centrul de Plasament Filipeștii de Târg

Sumar:

Prezentul Raport, întocmit ca urmare a vizitei la Centrul de Plasament Filipeștii de Târg, este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea vizitei**
- 2. Constatările rezultate din vizita efectuată**
- 3. Recomandări**

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 35 lit. a) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, instituția Avocatul Poporului a efectuat la data de 29 noiembrie 2018 o vizită la Centrul de Plasament Filipeștii de Târg, județul Prahova.

La efectuarea vizitei au participat doamna
Adjunct al Avocatului Poporului, consilieri din cadrul instituției Avocatul Poporului, Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție,
jurist, asistent social, -medic și
psiholog și doamna , reprezentantă a Organizației
Neguvernamentale Asociația GRADO-Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor
Omului.

Vizita a avut caracter inopinat și a avut ca obiective: situația juridică a beneficiarilor, incidente, accesul la asistență medicală, psihologică și socială, precum și oricare alte aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Centrul de Plasament Filipeștii de Târg este o unitate de asistență socială, fără personalitate juridică, componentă funcțională a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Prahova.

Centrul a fost înființat în anul 2001 ca structură aflată în subordinea D.G.A.S.P.C. Prahova, prin preluarea internatului Școlii Speciale Filipeștii de Târg (în prezent Centrul Școlar de Educație Incluzivă) ce avea capacitatea de 107 locuri. După transferul către D.G.A.S.P.C. Prahova, capacitatea Centrului a fost redusă astfel că, la data vizitei numărul locurilor disponibile în Centru era de 50.

Începând cu anul 2009, Centrul a intrat într-un proces de modernizare, astfel că în anul 2015, lucrările de reabilitare s-au finalizat, realizându-se compartimentarea spațiilor în conformitate cu standardele minime de calitate aplicabile acestui tip de centru.

Misiunea Centrului consta în asigurarea protecției, creșterii și îngrijirii copilului cu cerințe educaționale speciale separat temporar sau definitiv de părinții săi, ca urmare a stabilirii, în condițiile legii, a unei măsuri de protecție specială. Misiunea generală a Centrului o reprezenta furnizarea sau asigurarea accesului copiilor, pe o perioadă determinată, la găzduire, îngrijire, hrană, echipament, condiții igienico-sanitare, educație, socializare, abilitare-reabilitare, consiliere și pregătire în vederea reintegrării sau integrării familiale și socio-profesionale.

Beneficiarii Centrului erau copiii cu cerințe educaționale speciale aflați în dificultate, pentru care comisia pentru protecția copilului, instanța judecătorească competentă sau directorul executiv al D.G.A.S.P.C. Prahova au dispus măsuri de protecție speciale în cadrul Centrului de Plasament Filipeștii de Târg.

Rolul Centrului era acela de a asigura găzduirea și îngrijirea copiilor/tinerilor (doar băieți) școlari, cu cerințe educaționale speciale, cu vârste cuprinse între 7 și 18 ani, separați temporar sau definitiv de părinții lor, ca urmare a stabilirii, în condițiile legii, a măsurii de plasament/plasamentul în regim de urgență.

Centrul funcționa cu respectarea prevederilor cadrului general de organizare și funcționare a serviciilor sociale, reglementat de Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările ulterioare, Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, Ordinul nr. 27/2004 al Secretarului de Stat al Autorității Naționale Pentru Protecția Copilului și Adopție pentru aprobarea standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial pentru copiii cu dizabilități (în vigoare la momentul efectuării vizitei), cât și Ordinului nr. 288/2006 al Secretarului de Stat al Autorității Naționale Pentru Protecția Copilului și Adopție pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului.

Centrul era organizat pe două pavilioane, în primul pavilion având amenajate un număr de 6 dormitoare, iar în cel de-al doilea pavilion 5 dormitoare. În ceea ce privește dormitoarele beneficiarilor acestea erau curate, igienizate, dotate corespunzător cu mobilier și lenjerie, majoritatea fiind personalizate. Camerele copiilor erau luminate corespunzător, iar mobilierul era adaptat nevoilor copiilor. Dormitoarele aveau între 3 și 6 paturi și dispuneau fiecare sau câte două încăperi de grup sanitar, dotat cu cadă de

baie, dușuri, toalete, spălătoare. **În unul din grupurile sanitare echipa de vizită a constatat că faianța era spartă ceea ce ar impune efectuarea de reparații.** Unul din dormitoare avea grupul sanitar amenajat pentru persoane cu dizabilități locomotorii. De asemenea accesul de la parterul la etajul clădirii avea facilitare pentru beneficiari. **Scările erau însă prea înalte putând prezenta pericol de alunecare/cădere pentru beneficiari, fiind necesară acoperirea acestora cu un material antiderapant.** La momentul vizitei nu erau beneficiari cu probleme de locomoție. Spațiile de joacă de la fiecare nivel erau bine luminate, decorate vesel, dispuneau de televizor și aer condiționat. În unul din aceste spații era afișată tema unei activități „Identitatea mea. Povești terapeutice. Sport în sală.”

Unele camere erau dotate cu televizoare, acestea fiind prezente și în cele două săli de zi existente în centru.

Pe parcursul vizitei, s-a constatat că unul dintre dulapurile de pe hol avea geamul spart, fapt ce a fost adus la cunoștința conducerii de către membrii echipei de vizită pentru a fi înlocuit de urgență, prezentând risc de incident pentru copii. La avizierul centrului era afișată o listă cu telefoane în situații de urgențe. Centrul dispunea de o cameră de vizită și o sală de sport dotată cu aparatură specifică.

Spațiul era suficient și dotat corespunzător pentru a susține activitățile sociale. În curtea interioară erau amenajate spații administrative: biroul șefei de Centru, cabinetul medical, izolator, birourile administrative și cabinetele specialiștilor (asistent social și psiholog). Sala de mese, amenajată la parterul pavilionului I avea o capacitate de 120 de locuri, oferind hrană și copiilor din comunitate care urmau cursurile Centrului Școlar de Educație Incluzivă, în baza unui Protocol încheiat între Inspectoratul Școlar Județean Prahova și D.G.A.S.P.C. Prahova.

În curtea interioară era amenajat un teren de joacă, în suprafață de aproximativ 1500 mp, unde erau amenajate topogane, balansoare, leagăne, un teren pe care era amplasată o masă de tenis, un teren pentru activități sportive (fotbal, baschet, volei), un teren amenajat pentru activități de tip fitness.

D.G.A.S.P.C. Prahova în calitate de furnizor de servicii sociale era acreditată începând cu anul 2014, iar Centrul deținea licența de funcționare începând cu noiembrie 2015, pentru o perioadă de 5 ani cu condiția respectării standardelor minime

de calitate pentru serviciile sociale oferite. Centrul deținea un Regulament Cadru de Organizare și Funcționare, Regulament Intern, Metodologie de Organizare și Funcționare, Proiect Instituțional, Misiunea Centrului, Ghid de prezentare a Centrului pentru personalul angajat și voluntari, Ghidul Beneficiarului, Carta Drepturilor Beneficiarilor, Codul Etic al personalului care lucrează în cadrul Centrului, cea mai mare parte a acestor documente fiind afișate în spațiul de la intrare în Centru sau pe holurile pavilioanelor.

Numărul copiilor aflați în evidența Centrului la data vizitei era de 48, iar 8 copii erau învoiți în familie, un copil urma să plece în familie însoțit de mama sa și un copil se afla la Centrul de Reeducare Târgu Ocna. Copiii aveau vârste cuprinse între 6 și 17 ani, cei mai mulți dintre aceștia cu vârsta cuprinsă între 14-17 ani.

Din totalul copiilor existenți în Centru, un număr de 30 copii erau încadrați în grad de handicap (13 copii în grad de handicap grav, 10 copii în grad de handicap accentuat și 7 copii în grad de handicap mediu), toți cei 25 de copii prezentând afecțiuni psihice.

Au fost semnalate echipei de vizită cazurile unora dintre beneficiarii centrului care au comis infracțiuni și au fost condamnați penal. Astfel la data vizitei, unul dintre foștii beneficiari ai centrului (peste 16 ani) executa o pedeapsă privativă de libertate la Centrul Educativ Târgu Ocna.

Majoritatea copiilor aveau măsură de plasament stabilită prin Sentință civilă (25 de copii), iar un număr de 10 copii prin Hotărârea Comisiei pentru Protecția Copilului, restul fiind plasați în Centru prin Dispoziția de Plasament în regim de urgență a Directorului D.G.A.S.P.C. Prahova sau se aflau în Centru în baza Convenției de învoire. Convențiile de învoire erau emise pentru copii transferați de la Complexul de servicii comunitare „Sf. Andrei” Ploiești (5 copii) sau Complexul de servicii comunitare Câmpina (5 copii), convenții valabile până la data emiterii de către instanța judecătorească a hotărârii prin care urma să se stabilească plasamentul la Centrul de Plasament Filipeștii de Târg. Copiii au fost plasați în acest Centru, întrucât, în urma reevaluării situației acestora, s-a constatat că aveau nevoi educaționale speciale și orientare către învățământul special.

Contractul de admitere în centru era semnat între managerul de caz, reprezentant legal și beneficiar și era avizat de șefa de Centru, documentul fiind valabil pe perioada de implementare a planului individualizat de protecție. Conform informațiilor și documentelor furnizate, șefa centrului era reprezentantul legal pentru marea majoritatea a beneficiarilor, iar pentru ceilalți beneficiari, reprezentanții legali erau părinții acestora și directorul executiv al D.G.A.S.P.C. Prahova.

Referitor la integrarea copiilor în familia naturală, s-a constatat că în anul 2018, până la data vizitei numai un copil a fost reintegrat în familia naturală, iar 6 copii au fost transferați la Centrul de Plasament Plopeni pentru a urma cursurile școlii profesionale, secțiile: croitorie, estetică/frizerie/manichiurist, tâmplărie, construcții, iar în anul 2017, numărul copiilor transferați pentru a urma cursurile Școlii profesionale a fost de 6. Au fost 4 revocări ale măsurii de protecție socială prin reintegrare în familie, toți absolvenți a 8 clase. De reținut faptul că numărul copiilor integrați în familia naturală era mai mic raportat la numărul copiilor transferați în alte tipuri de centre. Se încearca, pe cât posibil integrarea copiilor în familia naturală sau extinsă având în vedere faptul că numărul copiilor intrați în Centru era mare. Cu titlu de exemplu în anul 2017 au fost admiși în Centru un număr de 7 copii, din care un copil venise din familia naturală, un alt copil de la asistentul maternal profesionist, ceilalți din alte centre rezidențiale, iar în anul 2018, au fost admiși 12 copii, 1 copil provenind din asistență maternală profesionistă iar ceilalți 11 copii din alte tipuri de centre rezidențiale, potrivit registrului de intrare-ieșire.

De asemenea, a mai fost reținut un caz în care copilul a fost reintegrat în familie, iar la efectuarea anchetei sociale în vederea monitorizării reintegrării copilului în familie, s-a constatat că posibilitățile materiale și financiare pentru susținerea minorului în familie s-au ameliorat într-o anumită măsură, dar insuficient. "S-a constatat o ușoară îmbunătățire a condițiilor igienico-sanitare cu propunere de menținere a măsurii de protecție", astfel că mama minorului a solicitat ca minorul să revină în Centru. În prezent minorul petrecea vacanțele școlare în familie.

Toți beneficiarii erau înscriși într-o formă de învățământ obligatoriu (gimnazial și liceal) și la școala specială. După absolvirea ciclului gimnazial intenția unor

beneficiari era de a continua studiile printr-o pregătire la o școală profesională specială din Plopeni (jud. Prahova).

Structura de personal a Centrului se prezenta astfel: 1 șef Centru, 5 asistenți medicali, 1 coordonator personal de specialitate, 1 psiholog, 1 asistent social, 9 instructori de educație, 13 îngrijitori, personal administrativ și deservire, numărul total al posturilor aprobate prin Hotărârea Consiliului Județean Prahova era de 54, din care 2 posturi de conducere (începând cu luna octombrie 2018). La momentul vizitei, numărul posturilor ocupate era de 45, fiind vacante posturi de asistent social (1 post), instructori de educație (3 posturi), îngrijitori (4 posturi), muncitor calificat (1 post).

Referitor la asistența medicală

Supravegherea stării de sănătate și asistenței medicale generale a beneficiarilor era asigurată de 5 asistente medicale care lucrau în 2 schimburi, inclusiv în zilele libere, între orele 7 și 23. Toți beneficiarii erau înscriși la un medic de familie din localitate. Având în vedere că la nivelul Centrului de Plasament Filipeștii de Târg erau încadrate cinci asistente medicale care își desfășurau programul în două schimburi, **fără ca noaptea copiii să beneficieze de asistență medicală**, echipa de vizită recomandă conducerii Centrului asigurarea permanenței asistenței medicale și pe timpul nopții.

În centrul de plasament erau găzduiți 48 de băieți cu vârsta între 6 și 17 ani, din care, la data vizitei, 30 erau în evidență cu afecțiuni cronice, majoritatea psihice și erau încadrați în grad de handicap grav, accentuat sau mediu, iar 20 dintre ei urmau tratament psihotrop. Doi copii au fost prezentați la Comisia de încadrare în grad de handicap, însă afecțiunile pe care aceștia le prezentau nu făceau obiectul încadrării în grad de handicap. În anul 2017 și-au redus gradul de handicap, și ca urmare li s-a schimbat încadrarea. Evaluarea afecțiunilor psihice se făcea în baza biletului de trimitere în Ambulatorul de Psihiatrie Pediatrică a Spitalului de Psihiatrie Voila, conform recomandărilor conținute în Scrisoarea medicală. Copiii erau informați și pregătiți de către instructorul de educație cu o zi înainte de deplasarea acestora în vederea internării/examinării de specialitate.

Nu au fost sinucideri sau decese la nivelul centrului. În anul 2018 nu au fost solicitări la Serviciul de Urgență 112. Din consultarea Registrului raport de activitate a cabinetului medical și din discuția purtată cu coordonatorul centrului, pe fondul unor conflicte între beneficiari sau pe fond emoțional, au existat amenințări cu aruncarea pe fereastră sau autoagresiuni, acestea fiind bine gestionate de către personalul centrului.

Din discuția purtată cu coordonatorul centrului, asistenței stomatologice i-au fost alocați 6000 de lei din bugetul centrului. În luna iulie-august 2018 printr-un proiect al unei fundații au fost acordate consultații și tratamente stomatologice unui număr de 16 copii, restul copiilor erau plecați în vacanță, iar 2 au refuzat consultația. Urgențele stomatologice erau prezentate cabinetului de Chirurgie orală și maxilo-facială din cadrul Spitalului Județean de Urgență Ploiești. **Centrul nu avea încheiat contract de colaborare cu un medic stomatolog, astfel nu se putea acorda asistență stomatologică profilactică sau consultații și tratamente dentare ori de câte ori era cazul.**

Într-un corp de clădire era cabinetul medical și sala de tratamente cu acces facil pentru copii, luminate și încălzite corespunzător. Acestea erau dotate corespunzător, cu frigider pentru păstrarea vaccinurilor, dulap pentru aparatul de urgență și medicamentele pentru tratamentul cronic sau acut, cântar, taliometru, tensiometru, stetoscop, ciocan pentru reflexe, termometre, materiale sanitare și de dezinfecție, cutii colectoare pentru deșeuri rezultate din activitatea medicală. Aparatul de urgență era dotat corespunzător Baremului de medicamente conform OMS 5298/1668/2011. Cabinetul avea în dotare o Trusă BDA. Medicamentele și materialele sanitare erau în termen de valabilitate. Exista o procedură privind gestionarea deșeurilor rezultate din activitatea medicală, existând contract cu o firmă specializată care asigura preluarea lor. Nucleul medical dispunea de izolator dotat corespunzător și care avea grup sanitar propriu. S-a reținut exemplul unui copil cu afecțiune infecțioasă faringiană care a fost internat în izolator pe perioada tratamentului.

Triajul epidemiologic al copiilor se efectua zilnic și la revenirea din cadrul familiei. La plecarea în învoire se completa de către asistentul medical un proces verbal în care era notată cantitatea de medicamente predată, modul lor de administrare și semnătura aparținătorului. **După plecarea copiilor în învoire, aceștia nu mai erau**

verificați dacă ajungeau la domiciliu, ca urmare echipa de vizită recomandă verificarea modului în care minorii ajung la domiciliu, prin contactarea familiei. Toți copiii aveau întocmită Fișa medicală. Prezentarea copilului pentru consultație la cabinetul medicului de familie se făcea însoțit de către asistenta medicală. Copiii erau consultați, primeau indicații medicale și prescripția de tratament medicamentos. La cabinetul medical exista constituit un fond bănesc din care se achiziționau de îndată medicamentele prescrise care nu erau gratuite sau compensate și ulterior se întocmea referat către D.G.A.S.P.C. Prahova. Centrul, neavând personalitate juridică nu putea gestiona fonduri în mod direct. În acest fel nu existau întârzieri în asigurarea tratamentului. Din consultarea fișelor medicale s-a constatat că beneficiarii au fost vaccinați conform Programului național de imunizare. Au fost vaccinați antigripal 43 de minori, ceilalți 5 fiind admiși în centru ulterior campaniei de vaccinare. Copiilor cu tratament cronic psihotrop pe lângă evaluarea clinică de specialitate li se făceau de două ori pe an evaluări sanguine. Restul minorilor beneficiau de analize de laborator anual.

În Registrul de consultații de la cabinetul medical al centrului, în anul 2018 erau înregistrate 432 de prezentări. În anul 2017 au fost 30 de internări, în anul 2018 până la data vizitei au fost 14 internări și 9 prezentări la serviciul de urgență cu specific chirurgical, boli interne sau ORL.

Pe parcursul vizitei, membrii echipei au observat că un minor avea aplicat un pansament la nivelul capului pentru o leziune, acesta neputând preciza împrejurările în care s-a produs rănirea. Ca urmare s-a procedat la verificarea registrului de consultații, însă, într-o perioadă rezonabilă în care s-ar fi putut produce leziunea, constatându-se că incidentul nu a fost înregistrat. Față de această situație s-a reținut că, deși existau leziuni, ele nu erau înregistrate, ceea ce ridică semne de întrebare cu privire la consemnarea tuturor incidentelor. Echipa de vizită recomandă acordarea asistenței medicale de urgență copiilor care suferă leziuni, înregistrarea acestora în documentele medicale, cercetarea și consemnarea împrejurărilor în care s-a produs incidentul.

Alimentația beneficiarilor

Centrul de plasament dispunea de o bucătărie mobilată și dotată corespunzător. Existau materiale de curățenie și dezinfecție. Probele alimentare erau păstrate timp de 48 de ore în borcane etichetate în frigiderul destinat acestui scop. Era întocmit grafic de temperatură. Personalul care deservea blocul alimentar avea avizul de medicina muncii pentru anul 2018. Prânzul din ziua vizitei era alcătuit din ciorbă de perișoare, cod cu legume natur.

Masa era servită în sala de mese care dispunea de grup sanitar propriu cu materiale de igienă. Erau afișate meniul și orarul de servire a meselor principale și al gustărilor. Meniul era întocmit pentru o săptămână de către asistentul medical și asistentul social și avizat de medicul de familie. Alimentele erau de calitate, în termen de valabilitate. Hrana diversificată, avea miros și gust plăcut. Meniurile se întocmeau săptămânal cu implicarea beneficiarilor.

La data vizitei niciun beneficiar nu avea recomandare de regim alimentar.

Referitor la asistența socială

Centrul avea angajat un asistent social, iar coordonatorul de specialitate era de profesie asistent social, cei doi specialiști fiind înscrși în Registrul Național al Asistenților Sociali din România.

Pentru fiecare copil, Directorul Executiv Adjunct al D.G.A.S.P.C. Prahova desemnase, prin dispoziție scrisă, un manager de caz din cadrul Centrului și, după caz din cadrul Biroului Management de caz pentru copii. Pentru copiii cu măsură de protecție stabilită prin sentință civilă, managerul de caz era asistentul social din Centru, pentru ceilalți copii, managerul de caz a fost desemnat din rândul asistenților sociali din cadrul Biroului Management de caz.

Managerul de caz asigura implicarea și conlucrarea, pe parcursul etapelor managementului de caz, a echipei de specialiști (echipa multidisciplinară). Aceasta era compusă din șef de Centru, coordonator personal de specialitate, instructor de educație, psiholog, asistent medical. Întâlnirile echipei se realizau săptămânal, în fiecare zi de miercuri.

Pentru fiecare copil a fost desemnată o persoană de referință, ținându-se cont de opinia copilului în cauză, în funcție de gradul său de maturitate, schimbarea acestei persoane fiind posibilă la solicitarea copilului. Fiecare copil și-a putut alege o persoană de referință indiferent de funcția ocupată de aceasta, în acest sens fiind întocmit Procesul verbal prin care minorul și-a exprimat opinia în ceea ce privește persoana de referință. Pentru fiecare copil a fost întocmit, de către instructorul de educație, un Raport de acomodare în care au fost consemnate aspecte privind adaptarea copilului la noul mediu de viață. De asemenea, în vederea monitorizării situației copilului cu privire la adaptarea în Centru se elaborase Raportul privind evaluarea relației copilului cu ceilalți beneficiari și cu persoana de referință, ce evidențiază aspecte privind adaptarea copilului la noul mediu de viață și care după caz, acțiunile ce se impuneau pentru o adaptare cât mai rapidă și ușoară.

La admiterea în Centru în Procesul verbal încheiat în cadrul întâlnirii cu minorul și reprezentantul său legal se consemnaseră aspectele abordate în cadrul acestei întâlniri, în mod deosebit aspectele privind rolul, misiunea, obiectivele Centrului, ghidul beneficiarului, drepturi și responsabilități, exprimarea opiniei, sesizări și reclamații.

Referitor la întocmirea și completarea dosarelor beneficiarilor s-a constatat că acestea cuprindeau toate documentele prevăzute de legislația în vigoare, inclusiv legislația privind managementul de caz, fiind organizate pe secțiuni și ușor de accesat. Planurile de Servicii Individualizate pentru copiii cu cerințe educaționale speciale erau elaborate și completate corespunzător fiind urmărite etapele privind intervenția în cazul copiilor cu măsură de protecție specială aflați în centrele rezidențiale. În cadrul centrului fiecare copil/tânăr este ocrotit în baza unui plan individualizat de protecție, care este dezvoltat în programe de intervenție specifică pentru următoarele aspecte: nevoile de sănătate și promovare a sănătății/abilitare și reabilitare; nevoile de îngrijire, inclusiv de securitate și promovare a bunăstării; nevoile fizice și emoționale; nevoile educaționale și urmărirea obținerii de rezultate școlare corespunzătoare potențialului de dezvoltare a copilului; nevoile de petrecere a timpului liber; nevoile de socializare, inclusiv modalitățile de menținere a legăturilor, după caz, cu părinții, familia lărgită,

prietenii și alte persoane importante sau apropiate față de copil și modul de satisfacere a tuturor acestor nevoi.

Programele de intervenție specifică conțineau obiective pe termen scurt, mediu și lung, activitățile corespunzătoare acestor obiective, durata aferentă activităților, personalul de specialitate desemnat și alte persoane implicate, resursele materiale și financiare alocate activităților, precum și modalitățile de monitorizare și evaluare/reevaluare a acestor programe. Fiecare plan individualizat de protecție avea drept obiectiv general reintegrarea sau integrarea familială și/sau socio-profesională a copilului/tânărului.

Rapoartele de monitorizare a situației copilului erau realizate trimestrial și cuprindeau informații privind situația școlară, socializare și integrare socială.

Prin minuta privind elaborarea Programelor de intervenție specifică se stabilea data următoarei întâlniri și era semnată de echipa multidisciplinară și managerul de caz al copilului.

Asistentul social al Centrului efectua periodic evaluarea situației copiilor, prin efectuarea unei anchete sociale la domiciliul familiei naturale a acestora ce avea ca scop integrarea copilului.

În vederea integrării copilului în familie, asistentul social realiza trimestrial reevaluarea situației copilului fiind întocmit Referatul de reevaluare a măsurii de protecție. De asemenea, trimestrial, se realizau de către asistentul social, vizite la domiciliul părinților, vizite la care participa uneori și copilul. Raportul de vizită cuprindea sinteza discuțiilor stabilindu-se de comun acord și data următoarei vizite. În cadrul vizitelor se realiza consilierea familiei în scopul obținerii unor beneficii sau servicii sociale, dar și cu privire la drepturile și obligațiile care le reveneau cu referire la situația copilului cu măsură de protecție.

Fișa de evidență a relației copilului cu familia se completa lunar de către instructorul de educație. Aceasta cuprindea consemnări cu privire la vizita copilului în familie, data vizitei, durata și adresa unde acesta pleacă, numele și calitatea (rude, prieteni) vizitatorului, fiind consemnate observații cu privire la însoțirea copilului de către vizitator sau dacă pleacă singur sau însoțit. Solicitarea de învoire a minorului era formulată în scris, fiind adresată Directorului Centrului. Se preciza perioada învoirii,

locul unde va locui copilul în această perioadă și angajamentele luate cu privire la asigurarea condițiilor optime de viață pe perioada învoirii. În situația în care copilul pleca neînsoțit se acorda un bilet de voie, semnat de asistentul social și șefa de Centru. De asemenea, se întocmeau fișe Raport de întâlnire în care se consemnau aspecte cu privire la comportamentul copilului pe perioada șederii în familie.

Majoritatea copiilor erau vizitați de familie, bunici, frați sau asistent maternal profesionist sau mergeau în vizite în weekend și/sau în vacanțele școlare în familie. Se urmăreau astfel respectarea dreptului fundamental al copiilor, respectiv acela de a menține relații cu persoana față de care a dezvoltat o relație de atașament.

În situația în care un copil primea o vizită, vizitatorul era direcționat de la poartă către Cabinetul asistenților sociali. Asistentul social anunța profesorul de la clasa în care este înscris elevul și până la venirea elevului, asistentul social realiza interviul cu vizitatorul și îl informa despre evoluția copilului. Ulterior vizitatorul era însoțit la cabinetul medical pentru a se comunica despre starea de sănătate a copilului.

Copiii puteau pleca în oraș la plimbare sau la cumpărături, cei mari mergând neînsoțiți. Cu privire la această procedură, conducerea centrului a declarat că nu se telefonează acasă pentru a se verifica dacă beneficiarii au ajuns în siguranță în familiile de origine și dacă nu s-au deplasat spre alte destinații ”familia ne anunță doar dacă nu a ajuns copilul acasă”. De subliniat că deplasarea spre domiciliul familiei în alte localități, cu mijloace de transport în comun, poate reprezenta un risc pentru siguranța beneficiarilor.

Reprezentanții Centrului au declarat că **existau situații frecvente în care copiii nu s-au mai întors în Centru sau au plecat fără a anunța personalul că doreau să iasă din centru.**

Referitor la menținerea relației cu familia prin intermediul telefonului se întocmise Fișa de monitorizare a menținerii legăturii cu familia (contacte telefonice), care se completa lunar și cuprindea informații cu privire la numele și calitatea celui care a inițiat convorbirea, numărul de telefon de la care s-a făcut apelul și data convorbirii telefonice. Notele telefonice întocmite de către asistentul social cuprindeau sinteza discuțiilor interlocutorilor (asistent social-părinte) și erau inițiate în scopul

obținerii de informații cu privire la situația familială, dar și cu privire la evoluția copilului.

Copiii puteau suna de pe un telefon amplasat pe holul unuia dintre pavilioane, consemnarea convorbirii telefonice fiind înscrisă de instructorul de educație în Raportul de activitate predare schimb precizându-se că minorul și-a contactat telefonic părinții, aceste apeluri fiind consemnate ulterior în Fișa de monitorizare a menținerii legăturii cu familia. De asemenea, o parte dintre copii dețineau telefoane proprii.

Cu privire la activitățile desfășurate în Centru, erau întocmite Planuri de activități zilnice fiind stabilite următoarele: activități gospodărești (curățenie în ateliere, curte și împrejurimi, aranjarea hainelor în dulap, aranjarea patului, aranjarea camerei, etc), activități recreative (jocuri: rummy, șah, puzzle, lego, etc. sau de tip: „Desenăm, colorăm, ne jucăm”, „Facem ce vrem noi”, jocuri în curte și activități sportive în interiorul sau exteriorul Centrului, jocuri PC, comunicare on-line, vizionări filme, drumeții), activități de cunoaștere („Identitatea”; „Gestionarea conflictelor”; „Alb-Negru”), activități de viață independentă („Povești terapeutice”; „Relații de prietenie”).

Pentru fiecare activitate propusă în Plan erau elaborate de persoanele responsabile (instructori de educație/asistenți medicali) proiecte de activitate. Acestea cuprindeau informații cu privire la activitatea desfășurată, obiectivele de referință, obiectivele specifice, detaliile privind desfășurarea activității, cât și concluziile rezultate în urma activității desfășurate. Proiectele de activitate cuprindeau semnăturile persoanei responsabile cu desfășurarea activității, cât și semnăturile copiilor care au participat la activitate.

De asemenea, copiii participau la activități în unul din atelierele Centrului, sub supravegherea permanentă a personalului. Atelierele erau organizate la parterul paviloanelor, astfel:

Atelierul de tâmplărie/ bricolaj în care copiii realizau ornamente de Crăciun, măști. Tot aici era amplasată o bibliotecă, copiii fiind interesați în mod deosebit de cărțile cu imagini și cărțile de colorat. Spațiul era dotat cu aparatura specifică tâmplăriei (aparate de tăiat, găurit, șmirgheluit, etc), iar pe rafturi și pereți erau expuse o parte din obiectele realizate, dar și diferite medalii obținute de beneficiari.

Atelierul de olărit era dotat cu roată de olărit și cuptor pentru arderea lutului, achiziția acestora realizându-se în cadrul unui proiect cu finanțare nerambursabilă. Un număr de 17 copii participau la atelierul de lut. Dintre obiectele realizate se aflau expuse, în atelier, măști pictate, pomișori din lut, etc.

Atelierul de pictură în care copiii pictau și colorau diferite obiecte. Pentru rezultate eficiente, grupa de copii cu care se lucra nu depășea 5 participanți.

Atelierul de bucătărie în care mama care vizita copilul putea să gătească pentru acesta, în spațiul din imediata apropiere fiind asigurat spațiu de dormit pentru cei doi, urmărindu-se dezvoltarea relației mamă-copil.

De asemenea, copiii beneficiau de spații recreative atât în interiorul Centrului, cât și în curtea exterioară unde erau amenajate un spațiu de joacă dotat cu foisor, balansoare și leagăne, dar și un spațiu suficient pentru plimbare.

Sala de activități recreative era dotată cu stepper, sac de box, masă tenis și ping-pong, TV cu ecran de dimensiuni mari, stație audio, boxe, proiector, fiind organizate vizionări de filme, seri de dans și karaoke. De asemenea, copiii puteau folosi calculatoarele conectate la rețeau de internet din fiecare pavilion.

În Centru era amenajat un recipient de tip cutie poștală în care copiii puteau depune propuneri, sugestii și reclamații, cutie ce se deschidea în prezența Șefei de Centru și a echipei multidisciplinare. La deschiderea cutiei de sesizări se întocmea un proces verbal cu privire la conținutul acesteia și se luau măsurile care se impuneau. De asemenea, Centrul aplica periodic chestionare de măsurare a gradului de satisfacție pe care le analiza în cadrul întâlnirilor echipei pluridisciplinare.

Atitudinea personalului față de beneficiari era prietenoasă, caldă, apropiată de copii, iar aceștia se simțeau în largul lor. Copiii au afirmat că personalul se poartă frumos cu ei, fiind mulțumiți de activitățile din Centru.

Cu privire la participarea și reprezentarea copiilor, în cadrul Centrului a fost constituit un grup de reprezentare, astfel fiecare copil era încurajat și sprijinit să participe la desfășurarea activităților din cadrul serviciului și să-și asume responsabilități conform dezvoltării și gradului său de maturitate. În conformitate cu prevederile legale, era stabilit un grup de reprezentare numit Consiliul copiilor, care era consultat periodic pentru luarea deciziilor care îi priveau pe toți copiii din Centru.

Procesele verbale încheiate în cadrul întâlnirilor Consiliului Copiilor cuprindeau consemnări cu privire la aspectele discutate. În Procesele verbale, pe ordinea de zi figurau următoarele propuneri: organizarea de tabere la munte, vizionări de spectacole, televizor în fiecare cameră, jocuri interactive, repararea televizoarelor defecte, etc.

Referitor la asistența psihologică

Cu privire la asigurarea asistenței psihologice, de precizat că centrul avea angajat un psiholog cu prima treaptă profesională de specializare, și anume psiholog practicant cu competențe în psihopedagogie specială. Psihologul își desfășura activitatea într-un cabinet special amenajat și dotat corespunzător, cu program afișat.

La admiterea în centru, erau realizate evaluări psihologice inițiale folosind instrumentele psihologice din dotarea cabinetului. Unii dintre beneficiari aveau certificate de orientare școlară emise de Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Prahova. Psihologul colabora cu profesorii de la școală, folosind scale de observație la clasă, unii dintre beneficiari având diagnostice de tulburări de conduită, tulburări de opoziție, tulburări hiperkinetice cu deficite cognitive și elemente de autism, ceea ce necesita o colaborare strânsă între psiholog și educatori/profesori. Psihologul întocmea programul de intervenție pentru dezvoltarea abilităților socio-afective de autocontrol cu reevaluarea la 6 luni. **Nu exista un plan de implementare a programelor de intervenție sau o planificare săptămânală a beneficiarilor prin care, în mod constant, beneficiarii să participe la ședințe săptămânale individuale și de grup cu scopul atingerii obiectivelor din programele de intervenție.**

În situațiile de absență nemotivată din instituție, psihologul întocmea o foaie de consiliere psihologică cu scopul dezvoltării abilităților de autocontrol la adolescenții cu deficiență mintală. Fiecare beneficiar avea întocmită documentația specifică (evaluări psihologice, fișe de consiliere) într-un dosar psihologic. Psihologul întocmea un plan de consiliere care era diferit de planul instructorului de educație. La final redacta raportul de evaluare și consiliere psihologică, semnat și parafat de specialist și vizat de șeful de centru. Erau întocmite rapoarte de psihodiagnostic și evaluare psiho-educatională cu diagnostic medical și coeficient de inteligență. În scopul pregătirii beneficiarilor pentru

reintegrarea familială, împreună cu asistentul social, psihologul se deplasa la familiile beneficiarilor pentru a constata condițiile de trai din mediul familial. **Nu au fost puse la dispoziția echipei de vizită registrele cu activitățile profesionale ale psihologului în care să fie consemnată activitatea de asistență psihologică în centru** (evaluări psihologice, consiliere psihologică, consiliere de grup, ședințe de psiho-educație sau eventuale recomandări psihologice către alte servicii de specialitate, etc.).

Cu privire la reevaluarea psihiatrică, aceasta se realiza la Spitalul de Psihiatrie Voila, unde funcționa un ambulatoriu pentru copii, prin programare prealabilă telefonică fiind examinați de medicii psihiatrii și de psihologii clinicieni pe perioada internării. În cadrul dosarelor personale, se regăseau evaluările psihologice realizate de psihologi pe perioada internării la spitalul de psihiatrie. Potrivit informațiilor solicitate, un număr de 20 beneficiari primeau medicație neuroleptică.

Cu privire la respectarea drepturilor copiilor, unii dintre beneficiari au declarat că au beneficiat de asistență medicală și stomatologică, în cazuri de urgențe, că relația cu personalul este corespunzătoare, că le este acordat dreptul de a-și vizita familia în vacanțe și de a beneficia de învoiri în comunitate (pentru cumpărături). Pe timpul sezonului rece, beneficiarii au primit îmbrăcăminte și încălțăminte specifică (geacă, bocanci, bluză, etc.). Numele fiecăruia era inscripționat pentru a nu fi pierdute la spălat.

Cu privire la activitățile desfășurate de beneficiari în cadrul centrului, s-a apreciat că centrul avea în organizare o serie de ateliere (atelieri de olărit, tâmplărie, etc.), pentru acestea fiind responsabili unii dintre angajații centrului, cu rol de instructor de educație. Funcționalitatea acestora se observa cu ușurință din multitudinea de obiecte confecționate și din dotările atelierelor. Instructorul de educație a declarat că la ateliere participă un număr de maxim 5 copii într-o serie.

Cu privire la activitățile educaționale pentru ciclul primar, unii dintre copii au declarat că programul de școală și de pregătire după școală le era extrem de solicitant, mult peste resursele lor de a face față, ”după masă ne întoarcem la școală, e foarte mult”.

Nu exista registrul de imobilizare, de folosire a mijloacelor de constrângere. **Exista un registru de incidente, iar unele incidente erau consemnate în registrele de ture.** De precizat că au fost consemnate cazuri, în registrele de tură, când într-o altercație, unul dintre beneficiari a amenințat că se aruncă de la etaj. Unii dintre beneficiari aveau **diagnostic psihiatric și recomandare de medicație psihiatrică multiplă și prezentau în istoricul medical inclusiv ideea suicidară, pentru aceste situații se impunea de urgență o gestionare medico-psihologică corespunzătoare, cunoscându-se gravitatea stărilor depresive și puternicul impact al ideei și posibilităților tentativelor de suicid la adolescenți.** În registrul de incidente în perioada 17.01.2016-16.11.2016 nu a fost consemnat niciun incident.

Pe parcursul vizitei, a fost adus la cunoștință un incident, din anul 2017, când unuia dintre angajații centrului i s-a sustras un telefon lăsat nesupravegheat în bucătărie de către unul dintre beneficiarii centrului. A fost solicitată intervenția poliției pentru a reclama dispariția telefonului. Conform informațiilor primite în timpul vizitei, agenții de poliție care au ajuns în centru în încercarea de a identifica autorul sustragerii telefonului, au intervievat trei beneficiari și au folosit bastonul agentului de pază de la intrarea în centru aplicând lovituri pe palmă. Unul dintre beneficiari a recunoscut însușirea telefonului. Aceasta acțiune, potrivit informațiilor primite, a avut loc în prezența unui educator, incidentul nefiind consemnat în scris în registrele de incidente. Echipa de vizită a prezentat această situație conducerii centrului care a admis că pe parcursul anului 2017 telefonul unui angajat a dispărut, dar a fost recuperat ulterior. Mai multe informații despre acest caz nu au putut fi obținute deoarece nu au fost înregistrate. **Referitor la acest caz considerăm că se impune protecția beneficiarilor față de orice formă de abuz sau violență folosite de orice persoană sau reprezentant al unei autorități publice.**

Pe parcursul interviurilor, **au existat beneficiari care au declarat că se simt amenințați și hărțuiți de către ceilalți beneficiari.** Pe parcursul vizitei, în cadrul sesiunii finale cu conducerea centrului, unele dintre aceste cazuri grave au fost aduse la cunoștința conducerii centrului pentru a se lua măsuri de urgență, cu scopul prevenirii

unor incidente, măsuri de asigurare a consilierii psihologice pentru beneficiarii vulnerabili, supuși oricăror posibile situații de hărțuire și discriminare.

Totodată subliniem că potrivit Standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial pentru copiii cu dizabilități aprobate prin Ordinul nr. 27/2004:

Centrul organizează sesiuni de informare și consiliere a copiilor cu privire la tipurile de abuz, modalitatea de identificare și sesizare a eventualelor abuzuri sau alte forme de tratament degradant.

Centrul asigură sprijin psihologic și consiliere copiilor care au fost intimidați sau discriminați, în situația copiilor abuzați, neglijați sau exploatați, se facilitează accesul acestora la serviciile de specialitate stabilite de furnizorul de servicii sociale care administrează centrul și DGASPC.

Cu privire la relația dintre angajați și beneficiari echipa de vizită a fost informată de existența unui caz de cercetare disciplinară a unui instructor educație care a fost acuzat de lovirea unui copil. Șeful centrului a făcut un referat către conducerea D.G.A.S.P.C. Prahova și ca urmare persoana menționată a fost sancționată disciplinar.

Potrivit registrului de incidente, în perioada aprilie 2015 - octombrie 2018 au fost 8 cazuri de absență/fugă din centru a minorilor, fiind notificată D.G.A.S.P.C. Prahova, și apelat serviciu de urgență 112 sau poliția. Cu privire la aceste incidente a avut loc o cercetare internă, iar minorii au fost consiliați psihologic. De asemenea, au fost menționate cazuri de fracturi și plăgi, în cazul unor minori provocate de un alt copil prin lovire sau ca urmare a unor accidentări, fiind informată D.G.A.S.P.C. Prahova, iar minorii au primit îngrijiri medicale.

Numeroasele incidente identificate de echipa de vizită, din documentele consultate și declarațiile conducerii, personalului și beneficiarilor au scos la iveală faptul că în unele situații **nu exista o gestionare corespunzătoare a incidentelor. Nu au fost evidențiate ședințe de echipă multidisciplinară** (șef de centru, psiholog, asistent medical, instructor de educație) în care să fie prezentate cazurile speciale, cazurile cu risc ale beneficiarilor, prin care să se realizeze o monitorizare corespunzătoare, să se adopte

unele planuri cu măsuri de intervenție (sesiuni individuale și de grup cu intervenția psihologului) pentru reducerea apariției incidentelor, comportamentelor cu risc infracțional sau agresiunilor între beneficiari.

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului

RECOMANDĂ

**conducerii Centrului de Plasament Filipeștii de Târg să întreprindă
măsurile legale care se impun pentru:**

-Încheierea unui contract de colaborare cu un medic stomatolog sau înscrierea pe lista unui stomatolog care are contract cu C.J.A.S. Prahova; asigurarea permanenței asistenței medicale și pe timpul nopții;

-Acordarea asistenței medicale de urgență copiilor care au suferit leziuni, înregistrarea acestora în documentele medicale, cercetarea și consemnarea împrejurărilor în care s-a produs incidentul, precum și a măsurilor luate;

-Contactarea familiei în cazul plecării beneficiarilor neînsoțiți în învoire, pentru a se informa dacă beneficiarii au ajuns în siguranță la familiile lor, iar la întoarcerea acestora din familie verificarea existenței unor leziuni traumatice;

- Intensificarea activităților de consiliere cu privire la actele de indisciplină – părăsirea Centrului fără înștiințarea personalului responsabil;

-Realizarea unor ședințe de echipă multidisciplinară și supravegherea mai atentă a beneficiarilor cu scopul de a preveni unele incidente în rândul beneficiarilor și de a adopta măsuri de intervenție de grup; înregistrarea tuturor incidentelor în registrul de incidente;

-Asigurarea consilierii psihologice pentru beneficiarii vulnerabili, supuși hărțuirii, discriminării și bullying-ului;

-Realizarea unui plan de implementare a programelor de intervenție psihologică prin care în mod constant, beneficiarii să participe la ședințe săptămânale individuale și de grup cu scopul atingerii obiectivelor din programele de intervenție;

- Protejarea beneficiarilor de orice formă de rele tratamente, abuz sau forme ale violenței și sesizarea organelor abilitate în cazul în care agenții oricăror autorități folosesc forța;

-Acoperirea scărilor cu un material antiderapant, întrucât prezentau risc de alunecare/cădere pentru beneficiari. Efectuarea unor lucrări de reparații la grupurile sanitare unde au fost constatate deficiențe.

București, 8 aprilie 2019